

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/76/2023
Identifikačné číslo spisu:	8823200433
Dátum vydania rozhodnutia:	29.11.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Erika Šobichová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:8823200433.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne obchodnej spoločnosti CASSOVIAINVESTMENT a.s., Košice, Alžbetina 3, (obchodná spoločnosť vymazaná z obchodného registra ex offio ku dňu 29. októbra 2015 bez právneho nástupcu), proti žalovaným 1) C. C., narodenej X. C. XXXX, naposledy bytom J., Š. XXX/.X, zomrelej XX. C. XXXX, žalovanému 2) Š.P. C., narodenému XX. K. XXXX, Y. XXX/XX, J., o bezdôvodné obohatenie, vedenom na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 7C/899/1999, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 9. februára 2001 č.k. 7Co/332/2000-39, takto

rozhodol:

Dovolacie konanie z a s t a v u j e.

Žalovanému 2) náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Okresný súd vo Vranove nad Topľou (ďalej len „súd prvej inštancie“) zaviazal každého zo žalovaných zaplatiť žalobkyni po 4 000 Sk s tým, že žalovaná v 1) rade je povinná uvedenú sumu zaplatiť v 200 Sk korunových mesačných splátkach počnúc od 1. júla 2000 do zaplattenia pod následkom straty výhody splátok. Zároveň zaviazal žalovaných 1) a 2) zaplatiť žalobkyni trovy konania každý z nich po 1 250 Sk do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

2. Na odvolanie žalovaných 1) a 2) Krajský súd v Prešove (ďalej aj ako „odvolací súd“) zmenil rozsudok súdu prvej inštancie, tak, že žalobu zamietol. O náhrade trov konania rozhodol tak, že náhradu trov konania účastníkom nepriznal.

3. Proti predmetnému rozsudku podala dovolanie podaním zo dňa 10. apríla 2001 žalobkyňa. Dovolanie podala pre nesprávne právne posúdenie s poukazom na § 241 ods. 2 písm. d) OSP a navrhla, aby bol rozsudok Krajského súdu v Prešove zrušený a vec vrátená tomuto súdu na ďalšie konanie.

4. Dovolanie bolo predložené NS SR zo strany Okresného súdu Vranov nad Topľou predkladacou

správou zo dňa 28. júna 2023.

5. Dovolanie bolo podané do 30. júna 2016. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP (ďalej len „CSP“) ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP ale právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona zostávajú zachované.

6. Podľa právnej úpravy účinnej do 30. júna 2016 bolo dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu iba vtedy, pokiaľ to zákon pripúšťal (viď § 236 ods. 1 OSP). Dôvody prípustnosti dovolania proti rozsudku vymedzoval § 238 OSP a proti uzneseniu § 239 OSP. Dovolaním bolo prípustné proti každému rozhodnutiu tiež vtedy, ak v konaní došlo k najzávažnejším procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 OSP. Právna úprava účinná do 30. júna 2016 ukladala dovolaciemu súdu, aby aj ex lege prihliadol na vady zmätočnosti (§ 237 ods. 1 OSP) a na tzv. iné vady konania majúce za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b) OSP).

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „NS SR“) bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) najskôr skúmal, či sú splnené podmienky, za ktorých môže súd konať vo veci, t. j. podmienky konania (§ 161 CSP).

8. Podľa ust. § 161 ods. 1 a 2 CSP súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“). Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

9. Podľa ust. § 61 CSP má procesnú subjektivitu ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

10. Podľa ust. § 62 CSP ak strana nemá procesnú subjektivitu, súd konanie zastaví.

11. Podľa § 63 ods. 1 CSP, ak strana zomrie počas konania skôr ako sa konanie právoplatne skončí súd posúdi podľa povahy sporu, či má konanie zastaviť, alebo či v ňom môže pokračovať. V konaní súd pokračuje najmä vtedy, ak ide o majetkový spor. Súd rozhodne, že v konaní pokračuje s dedičmi strany, prípadne s tými, na ktorých podľa výsledku dedičského konania prešlo právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide, a to len, čo sa skončí konanie o dedičstve (§ 63 ods. 2 CSP).

12. Podľa ust. § 64 CSP ak strana zanikne počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončilo, súd rozhodne, že v konaní pokračuje s jej právnym nástupcom. Ak právneho nástupcu niet, súd konanie zastaví.

13. Podľa ust. § 66 CSP ak strata procesnej subjektivity nastane až po vyhlásení rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, postupuje súd podľa § 63 a § 64; vyhláseným rozhodnutím zostáva súd viazaný.

14. Spôsobilosť byť účastníkom konania je jednou zo základných podmienok konania. Rozumie sa ňou mať procesné práva a povinnosti, ktoré zákon účastníkovi priznáva. Zákon odkazuje na hmotné právo, preto procesnoprávna subjektivita splyva so subjektivitou hmotnoprávnou. Otázku hmotnoprávnej subjektivity rieši Občiansky zákonník, resp. Obchodný zákonník.

15. V zmysle ust. § 18 ods. 1 Občianskeho zákonníka spôsobilosť mať práva a povinnosti majú aj právnické osoby, medzi ktoré patria aj obchodné spoločnosti. Túto spôsobilosť majú od svojho vzniku a táto spôsobilosť zaniká až dňom ich zániku, t.j. výmazom z príslušného registra alebo spôsobom určeným v osobitnom zákone.

16. Podľa ust. § 68 ods. 1 Obchodného zákonníka spoločnosť zaniká ku dňu výmazu z obchodného registra, ak tento zákon neustanovuje inak.

17. Z výpisu z obchodného registra Mestského súdu Košice, oddiel Sa, vložka číslo 707/V vyplýva, že rozhodnutím Okresného súdu Košice I č.k. 33CbR/5/2014-32 zo dňa 13. septembra 2015 bola vymazaná obchodná spoločnosť, ako dôvod výmazu bol uvedený ex offio výmaz ku dňu 29. októbra 2015.

18. Z uznesenia Okresného súdu Košice I zo dňa 13. septembra 2015 sp. zn. 33CbR/5/2014 bolo zistené, že žalobkyňa bola zrušená bez likvidácie podľa § 68 ods. 6 písm. f) v spojení s § 68 ods. 8 a 9 Obchodného zákonníka z dôvodu, že žalobkyňa nemá majetok, ktorý by postačoval na náhradu primeraných výdavkov a odmeny za výkon funkcie likvidátora, ktorá predstavuje sumu minimálne vo výške 33,19 eura a po uplynutí zákonnej lehoty šiestich mesiacov od zverejnenia oznámenia v Obchodnom vestníku.

19. Keďže žalobkyňa v priebehu dovolacieho konania zanikla bez právneho nástupcu, Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 438 ods. 1 CSP v spojení s § 62, § 64 a § 66 CSP dovolacie konanie zastavil.

20. Zároveň dovolací súd zistil, že žalovaná 1) zomrela v priebehu dovolacieho konania a to dňa 24. marca 2017, pričom z uznesenia o dedičstve Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 8D/124/2017-22 zo dňa 29. mája 2017 mal najvyšší súd preukázané, že konanie o dedičstve po žalovanej 1) bolo zastavené. Výrokom II. bol vydaný majetok nepatrnej hodnoty C.. C. C. G., ktorá sa postarala o pohreb poručiťky. Vzhľadom aj na výsledok dedičského konania po žalovanej 1) bolo potrebné uvedené konanie zastaviť vo vzťahu k žalovanej 1) aj s poukazom na ustanovenie § 63 ods. 1 CSP. Uvedené sa však neodrazilo vo výrokovej časti rozhodnutia vzhľadom na zastavenie konania ako celku z vyššie uvádzaných dôvodov.

21. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 451 ods. 3 CSP.

22. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.